

DEKRET

z dnia 9 lutego 1953 r.

o całkowitym zagospodarowaniu użytków rolnych.

W trosce o całkowite zagospodarowanie użytków rolnych i wzrost produkcji rolnej stanowi się, co następuje:

R o z d z i a ł 1.

Art. 1. 1. Posiadacze użytków rolnych obowiązani są całkowicie i należycie je zagospodarować.

2. Ilekroć w dekreście niniejszym jest mowa o posiadaczu gruntu, rozumie się przez to osobę, w której władaniu grunt się znajduje (np. właściciel, dzierżawca, użytkownik, zarządca).

Art. 2. Prezydium gminnej rady narodowej czuwa nad całkowitym i należytyim zagospodarowaniem gruntów, położonych na obszarze gminy, a w przypadku stwierdzenia niezagospodarowania gruntu — niezwłocznie wszczyną dochodzenie w celu ustalenia przyczyn niezagospodarowania i osób za to odpowiedzialnych.

Art. 3. 1. Posiadacz gruntu, który nie może go całkowicie i należycie zagospodarować, obowiązany jest zgłosić to na piśmie prezydium gminnej rady narodowej przed terminem wiosennych prac polowych najpóźniej 15 lutego, a przed terminem jesiennych prac polowych najpóźniej 1 sierpnia.

2. W zgłoszeniu należy dokładnie podać obszar gruntu, który nie może być należycie zagospodarowany przez posiadacza, oraz przyczyny uniemożliwiające mu zagospodarowanie.

3. Zgłoszenie nie zwalnia posiadacza gruntu od odpowiedzialności za jego niezagospodarowanie (art. 16 i 17), jeżeli w wyniku sprawdzenia okaże się, że zgłoszenie było bezzasadne.

Art. 4. Prezydium gminnej rady narodowej sprawdza zasadność zgłoszenia dokonując w tym celu potrzebnych ustaleń co do stanu gospodarstwa rolnego, ilości i jakości inwentarza żywego i martwego oraz warun-

ków osobistych posiadacza gruntu i członków jego rodziny, żyjących z nim we wspólności gospodarczej.

Art. 5. Jeżeli prezydium gminnej rady narodowej uzna, że zgłoszenie jest zasadne, a przeszkody w całkowitym i należytyim zagospodarowaniu gruntu mogą być usunięte przez zastosowanie przewidzianych form pomocy w rolnictwie, powinno ono okazać posiadaczowi gruntu pomoc w zagospodarowaniu (przez wykorzystanie pomocy sąsiedzkiej zgodnie z przepisami dekretu z dnia 12 września 1947 r., pomocy kredytowej lub technicznej bądź innego rodzaju pomocy).

Art. 6. Jeżeli prezydium gminnej rady narodowej uzna, że zgłoszenie jest zasadne, a przeszkody w całkowitym i należytyim zagospodarowaniu gruntu nie dadzą się usunąć w sposób, określony w art. 5, zgłasza ono do prezydium powiatowej rady narodowej wniosek o przekazanie gruntu lub jego części w użytkowanie zespołowi uprawowemu, spółdzielni produkcyjnej, mało- i średniorolnym chłopom albo innym osobom fizycznym lub prawnym, które podejmą zobowiązanie zagospodarowania gruntu.

Art. 7. Prezydium gminnej rady narodowej dokonuje czynności określonych w art. 4 — 6 również w tych przypadkach, gdy posiadacz nie wykonał obowiązku zgłoszenia o niemożności zagospodarowania gruntu, a prezydium z urzędu stwierdziło niezagospodarowanie gruntu (art. 2).

Art. 8. 1. O decyzjach wydanych na podstawie przepisów art. 5 — 7 prezydium gminnej rady narodowej zawiadamia posiadacza gruntu.

2. Od decyzji prezydium gminnej rady narodowej wydanych na podstawie przepisów art. 6 lub 7 posiadacz gruntu może odwołać się do prezydium powiatowej rady narodowej, zgłaszając swoje zarzuty.

Art. 9. Jeżeli prezydium gminnej rady narodowej uzna, że zgłoszenie (art. 3) jest bezzasadne, zawiadamia ono o tym niezwłocznie posiadacza gruntu, przypomina mu o obowiązku całkowitego zagospodarowania gruntu oraz o odpowiedzialności karnej za niewykonanie tego obowiązku.

Art. 10. 1. Prezydium powiatowej rady narodowej rozpatruje wniosek prezydium gminnej rady narodowej o przekazanie gruntu lub jego części w użytkowanie (art. 6) biorąc pod uwagę zarzuty odwołania wniesionego przez posiadacza gruntu (art. 8 ust. 2), w miarę potrzeby sprawdza i uzupełnia poczynione ustalenia, po czym — stosownie do stwierdzonych okoliczności — wydaje orzeczenie:

- 1) o przekazaniu gruntu lub jego części w użytkowanie na okres co najmniej 3 lat zespołowi uprawowemu, spółdzielni produkcyjnej, mało- i średniorolnym chłopom albo innym osobom fizycznym lub prawnym bądź
- 2) o pozostawieniu wniosku prezydium gminnej rady narodowej bez uwzględnienia.

2. Pozostawiając wniosek bez uwzględnienia prezydium powiatowej rady narodowej wskazuje prezydium gminnej rady narodowej sposób dalszego postępowania w danej sprawie, zgodnie z przepisami niniejszego dekretu.

Art. 11. Po upływie czasu, na który grunt został oddany w użytkowanie, prezydium powiatowej rady narodowej może przywrócić poprzedniemu posiadaczowi użytkowanie gruntu, jeżeli uzna, że może on grunt zagospodarować, a okoliczności wskazują, że istotnie to uczyni.

R o z d z i a ł 2.

Art. 12. 1. Właściciel gospodarstwa rolnego, który nie jest w stanie całkowicie i należycie go zagospodarować, może zgłosić wniosek o przejęcie gospodarstwa na własność Państwa i przydzielenie mu w zamian gospodarstwa rolnego o mniejszych rozmiarach oraz przyznaniu odszkodowania pieniężnego, odpowiadającego różnicy wartości obu gospodarstw, lub o przejęcie na własność Państwa za odszkodowaniem pieniężnym całości lub części gospodarstwa rolnego.

2. Wniosek zgłasza się na piśmie do prezydium gminnej rady narodowej.

Art. 13. 1. Prezydium gminnej rady narodowej, które otrzymało wniosek (art. 12), dokonuje potrzebnych ustaleń co do stanu gospodarstwa rolnego oraz warunków osobistych właściciela i członków jego rodziny, żyjących z nim we wspólności gospodarczej, po czym przesyła wniosek wraz z zebranymi materiałami i swoją opinią do prezydium powiatowej rady narodowej.

2. Prezydium powiatowej rady narodowej sprawdza prawidłowość ustaleń i w miarę potrzeby je uzupełnia, po czym przesyła wniosek wraz z zebranymi materiałami i swoją opinią do prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

Art. 14. 1. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej, stosownie do treści wniosku i poczynionych ustaleń, wydaje orzeczenie:

- 1) o przejęciu na własność Państwa gospodarstwa rolnego wnioskodawcy i przydzieleniu mu na własność gospodarstwa rolnego o mniejszych rozmiarach oraz

o przyznaniu odszkodowania pieniężnego, odpowiadającego różnicy wartości obu gospodarstw bądź

- 2) o przejęciu na własność Państwa za odszkodowaniem pieniężnym całości lub części gospodarstwa rolnego wnioskodawcy, bądź
- 3) o pozostawieniu zgłoszonego wniosku bez uwzględnienia.

2. Orzeczenie prezydium wojewódzkiej rady narodowej (ust. 1 pkt 1 i 2) stanowi podstawę do dokonania wpisu prawa własności w księdze wieczystej.

Art. 15. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi szczegółowy tryb postępowania w sprawach, unormowanych w niniejszym rozdziale, a także zasady i tryb ustalenia wysokości oraz wypłaty odszkodowań pieniężnych.

R o z d z i a ł 3.

Art. 16. 1. Posiadacz gruntu, który wbrew obowiązkowi, określonego w art. 3 niniejszego dekretu, nie dokona we właściwym terminie zgłoszenia o niemożności zagospodarowania gruntu,

podlega karze pracy poprawczej do 1 miesiąca lub karze grzywny do 1.000 złotych.

2. Posiadacz gruntu, który bez usprawiedliwionych przyczyn nie zagospodarowuje go całkowicie i należycie, podlega karze pracy poprawczej do 3 miesięcy lub karze grzywny do 3.000 złotych.

3. Orzekanie następuje w trybie postępowania karno-administracyjnego.

Art. 17. 1. Posiadacz gruntu, który złośliwie uchyla się od jego całkowitego i należytego zagospodarowania,

podlega karze więzienia do 3 lat lub karze grzywny do 10.000 złotych albo obu tym karom łącznie.

2. Zamiast kary, przewidzianej w ust. 1, lub jako karę dodatkową można orzec przepadek mienia sprawcy w całości lub w części oraz zakaz pobytu sprawcy w powiecie lub województwie jego dotychczasowego miejsca zamieszkania na okres od 2 do 5 lat.

3. Do orzekania właściwe są sądy wojewódzkie.

R o z d z i a ł 4.

Art. 18. Przepisów dekretu niniejszego nie stosuje się do gruntów, które są wykorzystywane na cele nierolnicze lub zgodnie z narodowym planem gospodarczym mają być wykorzystane na nierolnicze cele w danym roku gospodarczym.

Art. 19. Określony w art. 3 ust. 1 obowiązek zgłoszenia o niemożności zagospodarowania gruntu powinien być wykonany co do wiosennych prac pólowych 1953 r. najpóźniej 1 marca tego roku.

Art. 20. Traci moc dekret z dnia 30 marca 1945 r. o przymusowym zagospodarowaniu użytków rolnych (Dz. U. Nr 11, poz. 59).

Art. 21. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrom: Rolnictwa, Finansów i Sprawiedliwości oraz Prokuratorowi Generalnemu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 22. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: M. Rybicki